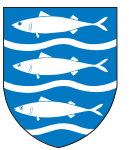

Aabenraa
Kommune

Sund Vækst

Vækststrategi 2016-2028

Indhold

- 5 Vi skaber Det Gode Liv sammen
- 6 **Mission/Vision**
- 9 **Udgangspunkt for vækst**
Vi har rammerne for Det Gode Liv
- 10 Markant flere sundhedsfaglige arbejdspladser
- 11 Børn, unge og voksne – et fokus på ressourcer

- 12 **Vilje til virksomhed**
Vækstklima i top
Førende inden for logistik og transport
Sunde fødevarer – sønderjysk kvalitet

- 16 **Byer i bevægelse**
Aabenraa - en smuk og levende by
Fællesskaber i bevægelse
Strategisk byregionalt samarbejde

- 20 **Sundhed og læring**
Sunde læringsmiljøer for børn og unge
Aktiv studieby med stærkt ungdomsmiljø
Sammen om de sunde løsninger

- 24 Lokal Agenda 21-redegørelse
- 25 Omfang af kommuneplanrevision 2017
- 26 Planlægning siden sidst

MISSION

Det Gode Liv

Aabenraa Kommune vil være:

Et aktivt og sundt fællesskab

Et stærkt syddansk vækstcenter for sundhed og uddannelse, logistik og fødevarer

Drivkraft i en dynamisk grænseregion

VISION

SPOR

Vilje til virksomhed

Vækstklima i top

Førende inden for logistik og transport

Sunde fødevarer – sønderjysk kvalitet

Byer i bevægelse

Aabenraa

- en smuk og levende by

Fællesskaber i bevægelse

Strategisk byregionalt samarbejde

Sundhed og læring

Sunde læringsmiljøer for børn og unge

Aktiv studieby med stærkt ungdomsmiljø

Sammen om de sunde løsninger

FOKUSPUNKTER

BASE

Udgangspunkt for vækst

FAKTA

Sund Vækst er titlen på Aabenraa Kommunes Vækststrategi 2016-2028. Vækststrategi 2016-28 udgør også den planstrategi, som Aabenraa Kommune ifølge planloven skal udarbejde hvert fjerde år.

Vi skaber Det Gode Liv sammen

Du har nu Aabenraa Kommunes Vækststrategi 2016 mellem hænderne. Vækststrategien udstikker kursen for, hvordan vi udnytter vores vækstpotentiale de næste 12 år. Vækststrategien udmønter vi blandt andet gennem konkrete projekter i Vækstplanen.

Som byråd er vi valgt på vores forskellige holdninger, men vi er alle enige om én ting: Aabenraa Kommune skal udvikle sig til et endnu bedre sted at bo, vokse op, arbejde og drive virksomhed i. For vi har det nøjagtigt ligesom alle øvrige 59.000 borgere i

kommunen: Vi kan ret godt lide at bo her. Og vi ønsker, at alle de mange forskellige fællesskaber, som vores kommune består af, fortsat udvikler sig og trives.

Det er lige præcis dét, denne vækststrategi skal sikre - en sund vækst. Vækststrategien er både en bosætningsstrategi og en erhvervsstrategi. Den skal sikre, at alle de borgere, der kommer hertil i forbindelse med de mange nye job på de nye sygehuse, finder Det Gode Liv og den sunde opvækst i vores kommune. Og at det stigende antal studerende på uddannelserne i Aabenraa

får en rigtig god oplevelse af unge- og studiemiljøet i byen. Derfor investerer vi i byudvikling i købstaden Aabenraa.

Vækststrategien skal samtidigt sikre, at virksomhederne i vores kommune har så gode vilkår som overhovedet muligt for at vækste. Det kan være ny infrastruktur eller ved at komme virksomhedernes behov for arbejdskraft og nye kompetencer i møde.

I Aabenraa Kommune har vi lige nu nogle helt unikke vækstpotentiale, som vi skal forstå at udnytte. Det er nu, vi skal smede

jernet og gøre os endnu mere attraktive. Både over for de tilflyttere, studerende, investorer og virksomheder, vi gerne vil tiltrække, men sandelig også for vores egen skyld.

Vi ønsker alle Det Gode Liv, men vi bliver nødt til at samarbejde om at skabe det. Det Gode Liv er et fælles ansvar, der kræver samskabelse og samarbejde mellem borgere, foreninger, virksomheder – og naturligvis kommunen.

Med strategien betoner vi derfor vigtigheden af, at vi i samspil udvikler de nye

løsninger, der kan sikre den gode velfærd og en sund vækst.

Det er vi kommet godt i gang med. For eksempel med partnerskabsaftaler mellem uddannelsesinstitutionerne og Aabenraa Kommune. Men også med samarbejdet med de store private og offentlige virksomheder om at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft. Eller alle de frivillige borgere, der tager en tårn for fællesskabet. Eller de gode foreningskræfter, der får nye events og begivenheder sat i søen.

Men vi kan blive endnu bedre. For i Aabenraa Kommune har vi vilje til virksomhed. Og vi vil være kendt for, at vi skaber sundhed og læring. Det er byrådets bud på Det Gode Liv. Det vil vi skabe med denne vækststrategi. Sammen med dig.

Venlig hilsen
Byrådet i Aabenraa Kommune

Vision

Aabenraa Kommune vil være:

Et aktivt og sundt fællesskab

Et stærkt syddansk vækstcenter
for sundhed og uddannelse, logistik
og fødevarer

Drivkraft i en dynamisk
grænseregion

Det Gode Liv er Aabenraa Kommunes mission. Det Gode Liv skaber vi sammen. Vi indgår i fællesskaber med borgere, foreninger og erhvervsliv om Det Gode Liv.

Vi vil gerne være med til at skabe rammerne, men vi har en forventning om, at borgere og virksomheder tager initiativ og spiller med.

Mission
Det Gode Liv

Udgangspunkt for vækst

Byrådets udgangspunkt for vækst i Aabenraa Kommune ser anderledes ud i 2016, end det gjorde for fire år siden. Der sker noget i Aabenraa Kommune, og vi er godt på vej.

Det sker, fordi vi udfordrer fremtidsscenerierne og tror på potentialerne. Vi skal dog ikke læne os tilbage nu og hvile på laurbærerne. Det er nu, vi skal være særligt opmærksomme på mulighederne for vækst, gribe chancerne og forfølge dem.

Aabenraa Kommune er en veldrevet kommune med en sund økonomi. Der er et godt udgangspunkt, fordi der er en solid base at udvikle på.

Samtidig står vi med udfordringer i den demografiske udvikling. Udfordringerne består bl.a. i, at vi oplever et fald i antallet af børn og unge samt indbyggere i den erhvervsaktive alder og en stigning i antallet af borgere, der er over 65 år.

Dertil kommer forventningen om, at kommunerne ikke får tilført flere offentlige midler. Hvis vi vil sikre en fortsat positiv udvikling og vækst, skal vi derfor skabe fundamentet selv. Derfor har vækststrategien fokus på de potentialer, vi skal forfølge og udnytte, men også på de udfordringer, vi skal håndtere på vejen.

Vi har rammerne for Det Gode Liv

Udgangspunktet for sund vækst er, at rammerne er i orden. Det gælder både fysisk, kulturelt og socialt. Vores beliggenhed giver os helt unikke fysiske og kulturbetingede rammer, som giver både virksomheder og borgere særligt gode forudsætninger for at skabe vækst.

Vi ligger i et smørhul i forhold til den overordnede infrastruktur. E45 ligger i et nord-sydgående bånd og vejnettet forgrener sig ud i kommunen. Koblingen til Jyllandskorridoren er en stor styrke, både i forhold til virksomheder og pendlere. Det skal vi fortsat udnytte og udbygge.

Parallelt med motorvejen har vi jernbanen, der især rummer et potentiale for erhverv og godstransport specielt ved en udbygning af kombiterminalen i Padborg, så vej- og banetransport kan supplere hinanden mere effektivt.

Aabenraa Havn har en central logistisk placering og fungerer som indskibningshavn for hele Østersøområdet. Med grænsenærheden og en vanddybde på op til 11 meter vil havnen få en særlig betydning for fremtidens godstransport og logistikløsninger. For at fremtidssikre udviklingsmulighederne har Aabenraa Havn investeret i arealer på Enstedværkets Havn. Vandet og havnen er også et vigtigt element i byens videre udvikling og rummer store kvaliteter.

I Aabenraa Kommune kan vi tilbyde en af Danmarks bedste bredbåndsdækninger med lynhurtigt fibernet, der transporterer data, tv

og internet med lysets hastighed. Det giver fleksibilitet, så man kan drive virksomhed både på landet og i byen. I en digital hverdag har hastighed og båndbredde betydning for borgere, men også besøgende og turister.

Aabenraa Kommunes placering giver os en unik position: Som Danmarks væsentligste græsekommune og som en del af den dansk-tyske grænseregion. Kultur, tradition og historie giver en særlig samhørighed og danner rammen om de potentialer, der er i grænseregionen. Aabenraa Kommune er porten til Europa, og vi er nabo til Tyskland, som med 81 mio. indbyggere er Danmarks største import-/eksportpartner. Vi har en forståelse for det tyske, og omvendt er der et særligt forhold til Danmark i det nordtyske. Metropolen Hamborg og Flensborg ligger i vores baghave og giver unikke rammer for vækst.

At indgå i sociale netværk er med til at skabe balance i livet. Vi gør en indsats for at invitere nye borgere ind i fællesskabet. Nye borgere har nem adgang til nye relationer gennem fritidsaktiviteter både i fleksible fællesskaber og ved, at foreningslivet åbner døren til samværet. Partnerjobbet åbner døren til arbejdsmarkedet, og netværket 'Ny i by' åbner døre mellem tilflyttere og giver mulighed for at knytte bånd til andre tilflyttere. Vores bosætningskoordinator hjælper på vej, hvis man er flyttet hertil og har brug for råd om, hvor man kan få sine børn passet, gå i skole eller bo.

Markant flere sundhedsfaglige arbejdspladser – en vækstkatalysator

Sygehus Sønderjylland i Aabenraa udbygges i disse år til hele Sønderjyllands akutsygehus med væsentligt flere funktioner, sengepladser og arbejdspladser. Byggeriet ventes at stå endeligt færdigt i 2020. I tilknytning til sygehuset er der også bygget et helt nyt psykiatrisk sygehus, der stod færdigt medio 2015.

Sygehusudvidelserne er med til at skærpe vores politiske planer og fokus på sund vækst. Vækststrategien er i høj grad knyttet til de potentialer, byggerierne medfører. Det betyder over 1200 flere arbejdspladser i kommunen og en stærk koncentration af

sundhedsfaglige kompetencer. Derudover sker der også en udvidelse af de sundhedsfaglige uddannelses tilbud i Aabenraa med UC Syds campusbyggeri med kombineret sygeplejerske-, pædagog- og socialrådgiveruddannelse. Ud over at sygehusene bliver en af kommunens største arbejdspladser, vil det også give mange nye besøgende til området i kraft af pårørende, der besøger patienter. Erhvervs-mæssigt giver det grobund for nye relaterede serviceudbud, virksomheder og aktiviteter. Sygehuspersonalet og de studerende skal finde det attraktivt at bosætte sig i kommunen, og vi skal være klar til at modtage dem som

borgere og skabe rammerne for Det Gode Liv ved at have de tilbud, de efterspørger i forbindelse med valg af bopæl.

Vi fortsætter i de spor, der er lagt ud i den forrige planstrategi Sund Vækst 2012 og Vækstplan 2018 og ser en positiv udfordring i at udnytte potentialet til fulde.

Børn, unge og voksne – et fokus på ressourcer

Danmarks Statistiks seneste demografiske prognose forudsiger, at vi i år 2028 vil være 58.355 personer i Aabenraa Kommune. Det er mere end 500 færre, end vi er nu.

Men én ting er prognoser, noget andet er den virkelighed og fremtid, vi selv er med til at skabe og påvirke. Vi vil gerne udfordre prognoserne, og de seneste par år har opgørelsen af vores indbyggertal faktisk vist sig mere positive, end det indbyggertal prognosen forudså.

Vi lukker ikke øjnene for den demografiske udfordring, men tager fat der, hvor vi kan gøre en

forskel. Det er især i tiltrækningen af unge, der ønsker at blive en del af ungdomsmiljøet i Aktiv Campus Aabenraa og voksne, der ønsker at arbejde i kommunen. De voksne, der forlader arbejdsmarkedet, rummer mange ressourcer, og deres tilstedeværelse gør en forskel. De kommer til at udgøre en drivkraft i den frivillige kultur, som er noget helt særligt i Sønderjylland. Her hjælper vi hinanden, fordi vi er en del af noget større.

Vi kan også gøre en forskel ved at skabe fremtiden i fællesskab. Vi vil styrke samspillet med brugere, borgere, virksomheder og foreninger

om at løse de fælles opgaver for at opnå den største effekt. Fællesskabet er særligt en ressource i udviklingen af velfærdsopgaverne. For eksempel når vi skal finde nye løsninger inden for sundhedsområdet eller udviklingen af folkeskolen for at øge læring og trivsel ved at integrere sundhed og bevægelse.

An aerial photograph of an industrial park. A multi-lane highway runs diagonally from the bottom left towards the top center. To the right of the highway, there is a large industrial area with numerous buildings, parking lots, and loading docks. The surrounding landscape includes green fields, some yellow rapeseed fields, and a line of trees. The sky is clear and blue. The text 'Vilje til virksomhed' is overlaid in white on the left side of the image.

Vilje til virksomhed

Virksomhederne oplever en høj erhvervsvenlighed i mødet med kommunen. Fysisk har vi plads til nybyggeri og udvidelser, fordi vi har masser af erhvervsjord, der ligger koncentreret omkring E45 – det giver korte veje, når varen skal fragtes videre ud i verden. Digitalt har vi også en motorvej med lynhurtigt fibernet, der baner vejen for hurtig kommunikation og digitale løsninger.

I udviklingen tager vi afsæt i de styrkepositioner og vækstpotentialer, der kendetegner vores erhverv. Både inden for logistik- og transportbranchen og fødevarerbranchen er der en høj koncentration af arbejdspladser i kommunen, og disse styrkepositioner vil vi fastholde.

Samlet set skal vores indsats styrke, støtte og udvikle virksomhederne i kommunen og deres konkurrenceevne. Derfor arbejder vi tæt sammen med virksomheder og lokale aktører, men også i større strategiske sammenhænge bl.a. i det grænseoverskridende samarbejde.

Vilje til virksomhed

Vækstklima i top

Et vækstklima i top forudsætter, at vi fokuserer. Fokuseringen starter i dialogen med erhvervslivet. Det er her, vi funderer partnerskabet og samarbejdet for at skabe en sund og bæredygtig vækst.

- Virksomhederne siger om os, at vi er erhvervsvenlige. Særligt er vi gode til fysisk planlægning, hurtig bygge- og miljøsagsbehandling, brug af private leverandører og har et stærkt fokus på at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Vi er stolte over rosen, og vi vil arbejde for at bevare og styrke den gode relation til erhvervslivet.
- Erhvervspiloterne tager imod de virksomheder, der har behov for at købe jord og bygge nyt eller udvide. Vi vil fortsat arbejde for at styrke vækstklimaet, så virksomhederne oplever os som deres foretrukne samarbejdspart.
- Rekruttering, fastholdelse og opkvalificering af arbejdskraft er vigtig for virksomhederne for at kunne levere varen i morgen. Vi støtter virksomhederne i kampen om den kvalificerede arbejdskraft. Både når det handler om den gode fortælling om karriere og hverdagsliv i Sønderjylland, om uddannelsesmuligheder og om bosætning. Vi har en aktiv arbejdsmarkedspolitik, hvor vi bl.a. i samarbejde med virksomhederne udvikler og forøger arbejdsstyrken gennem opkvalificering af virksomhedernes medarbejdere, fastholdelsesinitiativer, jobrotation og virksomhedsrettede forløb.
- Vi hjælper iværksættere på banen, så de kommer godt fra start.

Målsætningen for 2028 er, at vi har et vækstklima i top.

Førende inden for logistik og transport

Logistik og transport er en branche i forandring, der kræver omstillingsparathed. Det er et vilkår, branchen er vant til at arbejde under og er gearet til. Virksomhedernes beliggenhed tæt på Tyskland skaber hurtig adgang til resten af Europa. Og de virksomheder der ligger her, er et naturligt stop på vejen mellem Nord- og Sydeuropa. I Aabenraa Kommune er 3500 beskæftiget inden for logistik og transport, og hver dag passerer over 5000 lastbiler Gate-Denmark. I kraft af de mange arbejdspladser er branchen i kommunen blandt de 10 største i landet.

- En tæt dialog mellem kommune og virksomheder skal gear branchen til fremtidens behov. Både når det handler om infrastruktur, attraktivitet og arbejdskraft. Sammen er vi en stærk samarbejdspart, der kan tilbyde unikke løsninger til de virksomheder, der ønsker at være en del af GateDenmark.
- Infrastruktur både til motorvej, kombiterminal og havn giver god adgang til eksportmarkedet, og vi vil arbejde for at styrke forbindelseslinjerne både internt i kommunen og ud i Jyllands-korridoren.
- Vi vil indgå i et samarbejde med uddannelsesinstitutioner og virksomheder om kompetencer til fremtidens logistik og transport for at støbe fundamentet for branchens fremtidige rekrutteringsgrundlag. Uddannelserne skal være tilgængelige i nærområdet, så der er kort vej fra uddannelse til job, men også når der er behov for opkvalificering til fremtidens behov.

Målsætningen for 2028 er, at Aabenraa Kommune er blandt de tre kommuner i landet, der har den største andel af private arbejdspladser inden for logistik- og transportbranchen målt i forhold til antallet af private arbejdspladser i kommunen.

Sunde fødevarer – sønderjysk kvalitet

Fødevarerbranchen dækker alt fra jord til bord og er kendetegnet ved en stor andel økologiske producenter, landets bedst smagende drikkevand og sønderjysk håndværk. De sønderjyske fødevarer rummer både historie, kvalitet og smag, der bidrager til et sundt afsæt for et liv i balance.

- Vi vil indgå i konkrete samarbejder med producenter, forarbejdningsvirksomheder og detailhandlen om at sætte sønderjyske fødevarer på verdenskortet. Hos os handler det om at leve livet sundt og ikke kun om at blive holdt i live. Vi kan smage og mærke forskellen i de sønderjyske fødevarer. Vi vil styrke fødevarerbranchen som et samlet brand med fokus på sunde smagsoplevelser og sønderjysk kvalitet.
- Vi har unikt grundvand, der er kåret til landets bedst smagende drikkevand, og vi har masser af det. Det vil vi bevare og tænke ind både som en ressource i fremstillingen af sønderjyske fødevarer, men også som en del af fortællingen.
- Vi ser sunde fødevarer som del af en voksende oplevelsesøkonomi, der kan udgøre et særligt turistmål.

Målsætningen for 2028 er, at vi har flere arbejdspladser inden for fødevarerbranchen.

Byer i bevægelse

I Aabenraa Kommune har vi byer i bevægelse. Vi er stolte af at bo i kommunen og vil gerne fortælle andre, at her er godt at bo. Det er en vigtig forudsætning for at tiltrække nye borgere.

Vores fysiske omgivelser er både rammen om hverdagslivet og en drivkraft i bosætningsindsatsen. Hovedbyen Aabenraa-Rødekro udgør en vækstakse med et samlet byområde med over 20.000 indbyggere. Både hovedbyen og de mindre lokalbyer, landsbyer og landområder skal udvikle sig for at være attraktive for nuværende beboere og tilflyttere. Og de skal udvikle sig som hinandens forudsætninger, hvor tilbud, oplevelser, bomuligheder, arbejdspladser mm. supplerer hinanden, for at kommunen samlet set er attraktiv at flytte til og bo i.

Udviklingen sker i små og store fællesskaber – i naboskaber mellem borgere i samme by og i samarbejder på tværs af kommuner, regioner og landegrænser.

Byer i bevægelse

Aabenraa - en smuk og levende by

Midtbyen i Aabenraa skal være det lokomotiv, der trækker udviklingen i gang i hele kommunen.

Byen er samtidigt vores visitkort, og siden sidste planstrategi har vi gjort en stor indsats for at samle kræfterne i arbejdet mod en fremtidssikret by med et styrket hjerte. Med afsæt i udviklingsplanen Fremtidens Aabenraa investerer vi de kommende, mange år i at forny byen og gøre den både smukkere og mere levende. Det er en fokuseret investering, der skal være med til at tiltrække andre investeringer i byen, som vil være til gavn for hele kommunen.

- Vi har igangsat en områdefornyelse i den sydlige del af byen, og i de kommende år vil vi fortsætte indsatsen i andre områder af byen.

- En by med et styrket hjerte betyder både flere mennesker og flere aktiviteter. Vi vil derfor udnytte muligheder for at fortætte byen og sikre flere bynære boliger. Byen skal være en aktiv by, hvor en koncentration af butikker, bedre muligheder for cafemiljø og natteliv og attraktive byrum er med til at skabe liv i gaderne.

- Vi udnytter byens beliggenhed og arbejder for at styrke koblingen mellem by og vand. Konkret vil vi arbejde for byudvikling på tidligere havnearealer, fortsættelse af strandpromenaden og anlæg af en klimaboulevard i midtbyen. Når vi binder by og vand bedre sammen, er det afgørende, at vi også tænker klimatilpasning ind, så vi sikrer byen mod havvandsstigninger og ekstremregn.

- Der er en stor værdi i den historiske bykerne, de mange smukke gader og huse og den fortælling, der er byens historie og kulturarv. I udviklingen og transformationen af bymidten vil vi tage afsæt i disse stedbundne kvaliteter.

Målsætningen for 2035 er, at vi er kendt for en smuk og levende Aabenraa by.

Fællesskaber i bevægelse

Byerne i Aabenraa Kommune er af forskellig størrelse og har også et varieret udbud af den daglige service, erhvervsliv samt kultur- og sundhedstilbud. Fælles for byerne er det stærke sammenhold, der kendetegnes af fællesskabet og det gode naboskab samt viljen til at udvikle sin egen by. Her er der mulighed for at prioritere den fysiske og mentale sundhed i smuk natur med varierede landskaber. Man kan vælge at dyrke aktiviteter alene eller i et af de mange fællesskaber, der binder os borgere sammen.

- Vi arbejder for at byerne i Aabenraa Kommune er livskraftige bosætningsbyer. Byernes tilbud om muligheden for at leve det gode hverdagsliv skal forstærkes i samarbejde med det lokale forenings- og erhvervsliv.

- Vi ser en styrke i synergien mellem by og land, herunder hvordan en stærk hovedby kan

understøtte udvikling af mindre byer, landsbyer og landområder og omvendt. Det handler om sammenhængskraft og infrastruktur.

- Vi vil styrke fællesskaber i byerne, så byernes unikke karakter dyrkes med borgerne og lokale virksomheder som det centrale omdrejningspunkt og drivkraft. Vi værdsætter ildsjæle og det stærke forenings- og erhvervsliv og sammen vil vi sikre en langtidsholdbar byudvikling bl.a. ved at arbejde med udviklingsplaner, afsætte midler i en landsbypulje og samarbejde med landsbyrådene omkring vedligehold og forskønnelse.

- Vi støtter op omkring events og aktiviteter, der skærper vores omdømme som en sund og aktiv kommune, der sætter fællesskaber i bevægelse.

- Landsbyklynger vokser frem, når flere

lokalråd i et område ser en naturlig tilknytning til hinanden. Vi bakker op om oprettelsen af landsbyklynger. Netværk og samarbejde er nøgleord for at udnytte samspillet mellem byernes ressourcer, give bedre adgang til kultur- og fritidsfaciliteter og udvide borgernes mulighed for at leve det gode, aktive liv i hverdagen.

Målsætningen for 2028 er, at flere og flere borgere oplever os som en sund og aktiv kommune.

Strategisk byregionalt samarbejde

Aabenraa Kommune har mange samarbejder både med nabokommuner, regionen og grænseoverskridende. Det er bl.a.:

Grænsetrekanten og GEFEK A7 Nord, hvor vi samarbejder om erhvervsudvikling, Visit Sønderjylland med tværgående fokus på turisme, Kulturregion Sønderjylland-Slesvig med en grænseoverskridende kulturaftale og det brede, privat-offentlige samarbejde med Udviklingsråd Sønderjylland. Sammen er vi stærkere, og der er et stort potentiale i at tænke grænseoverskridende i flere sammenhænge særligt inden for udvikling af området i forhold til erhverv, men også bosætning.

- Vi vil fortsat styrke samarbejdet og indgå effektfulde tværkommunale/-regionale og

grænseoverskridende samarbejder for udvikling af vores kommune og område.

- Den internationale dimension – særligt i forhold til tysk og Tyskland – skal være vores særkende. Både når det gælder uddannelse, men også kultur og erhverv.

- Vi vil i vores markedsføring af kommunen forstærke den fælles fortælling om grænseregionen. En af de helt store kvaliteter er nærheden til Europa og at store byer som Flensborg og Hamborg ligger lige om hjørnet.

- Vi følger potentialet i at tænke strategisk i det grænseoverskridende samarbejde. Vi vil derfor arbejde med at udvikle Aabenraa Kommune på forskellige niveauer såvel sammen

med de sønderjyske kommuner som i region Sønderjylland-Slesvig og på sigt som en del af en mulig grænseoverskridende "Business Region Hamborg" i lighed med Greater Copenhagen eller Business Region Aarhus.

Målsætning for 2028 er, at vi i en aktiv region på tværs af grænsen samarbejder ud fra en koordineret indsats for vækst og udvikling.

Sundhed og læring

I Aabenraa Kommune dyrker vi fællesskaberne i sundhed og læring som en rød tråd gennem hele livet.

Børn og unge skal opleve sig som en del af et inkluderende fællesskab, hvor der er fokus på trivsel og udvikling som et afgørende element for læring. Vi investerer massivt i aktive læringsmiljøer for flere hundrede millioner kroner. Det gælder de fysiske rammer, som børn og unge er en del af i kommunens daginstitutioner og folkeskoler. Det gælder også i udviklingen af omgivelserne omkring uddannelsesinstitutionerne i Aktiv Campus Aabenraa. Sammen med de unge vil vi skabe et attraktivt uddannelses- og ungemiljø. Aktiv Campus er det centrale omdrejningspunkt i indsatsen.

Sundhedsinnovation handler for os om at skabe værdifulde løsninger for og sammen med borgerne i samspil med uddannelsesinstitutioner og innovative virksomheder. Vi udvikler sunde løsninger for at styrke borgernes muligheder for at leve et godt og aktivt hverdagsliv. Hjerter og hjerter er forbundet, når vi tænker sundhed og læring – og vi ser det som hinandens forudsætninger.

Sundhed og læring

Sunde læringsmiljøer for børn og unge

En sund opvækst er fundamentet for læring. I Aabenraa Kommune er den sunde opvækst kendetegnet ved, at alle børn skal opleve sig som en del af et inkluderende fællesskab, hvor der er fokus på børnenes trivsel, udvikling og læring. Vi har i Aabenraa en unik mangfoldighed, når rammerne for børns læring skal vælges. I Aabenraa Kommune er der både kommunale, selvejende og private dagtilbud, folkeskoler, friskoler og tyske skoler og tyske dagtilbud. De mange muligheder giver forældre, børn og unge mulighed for at vælge det aktive læringsmiljø, de ønsker at blive en del af.

- Vi investerer i aktive læringsmiljøer; både for de mindre børn i daginstitutionerne og de større børn i folkeskolerne. Investeringen gælder både de fysiske omgivelser og de kompetencer, som personalet møder børnene og deres forældre med. Det er vores mål, at alle elever skal blive så dygtige, som de kan.
- Vi investerer i børne- og ungefællesskaber. Det er vores mål, at alle børn og unge oplever sig som en del af et fællesskab og trives, lærer og udvikler sig som en del af dette fællesskab.

• Vi vil give børn og unge de bedste muligheder for trivsel, udvikling og læring. Et af de konkrete virkemidler til at øge mulighederne er indsatsen for sundhed og bevægelse som en integreret del af hverdagen. Det sker i tæt samspil med de lokale miljøer og ressourcer.

Målsætningen for 2028 er, at de aktive læringsmiljøer har forbedret børns trivsel og læring.

Aktiv studieby med stærkt ungdomsmiljø

Aktiv Campus Aabenraa danner ramme for de 4500 studerende, der i dag tager en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse i Aabenraa. Antallet af studerende vil stige i de kommende år i kraft af flere uddannelsesstilbud og øget optag af studerende på de eksisterende uddannelser. De mange investeringer i uddannelsesinstitutioner forpligter.

- Vi indgår i samspil med uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv om et aktivt og godt ungdomsmiljø, der kan tiltrække og fastholde de studerende på uddannelserne. Fysiske rammer og fælles fag mellem uddannelsesinstitutionerne skal binde de studerende sammen og skabe liv og fællesskaber på tværs af studier.
- Vi arbejder for flere attraktive studieboliger nær Aktiv Campus Aabenraa.

- Vi vil fastholde nuværende uddannelsesinstitutioner og tiltrække flere uddannelsesinstitutioner, der matcher erhvervslivets behov.
- De unges meninger og ideer er væsentlige for os. Vi vil inddrage de unge i samarbejdet om at udvikle ungdomsmiljøet i campus og i Aabenraa by. Her er Campusrådet en central spiller, hvor de unge kan få indflydelse.

Målsætningen for 2028 er, at flertallet af unge oplever et godt ungdomsmiljø i Aktiv Campus Aabenraa.

Sammen om de sunde løsninger

Vi vil udnytte potentialet i nye sundhedsfremmende løsninger, der understøtter borgeren i at leve et selvstændigt, aktivt og godt liv. Borgerens behov er omdrejningspunktet for vores arbejde med sundhedsinnovation. Den unikke kombination af kommunens stærke erfaringer inden for offentlig-privat samarbejde, placeringen af det store akutsygehus og psykiatrisygehus og de stærke relationer til sundheds- og velfærdsuddannelserne udgør tilsammen et fælles udviklingsmiljø for sundhed.

- Vi arbejder målrettet med sundhedsinnovation med fokus på borgerens gode liv, værdiskabelse og innovative partnerskaber med

udgangspunkt i den enkelte borgers behov og fremtidens teknologiske muligheder.

- Vi gør det ved at fokusere på dynamisk udvikling og afprøvning af løsninger i hverdagsmiljøer, der har borgerens liv og hjem som omdrejningspunkt, og som giver nye muligheder for frihed, relationer og et sundt og aktivt liv.
- Vi vil i nytænkende fællesskaber være en katalysator for udvikling og vækst, hvor vi skaber dokumenterede resultater og accelererer nye løsninger vej til det internationale marked.
- Vi vil indgå partnerskabsaftaler med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, sygehuse og

forskningsinstitutioner om udvikling af sundhedsinnovative løsninger, der giver borgeren øget livskvalitet og værdi i hverdagen.

Målsætningen for 2028 er, at vi har flere arbejdspladser inden for medico/sundhed, og at nye teknologier indgår som en integreret del af et sundt og aktivt hverdagsliv.

Lokal Agenda 21 redegørelse

Aabenraa Kommunes bidrag til en bæredygtig udvikling (lokal Agenda 21, jf. planlovens §33a) er en del af vækststrategien, som det tidligere har været en del af planstrategien. Strategien indeholder vores politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for indsatsområderne:

- reducere miljøbelastningen
- fremme af bæredygtig byudvikling og byomdannelse
- fremme af biologisk mangfoldighed
- inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde
- fremme af samspil mellem beslutningerne vedr. miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold

Det gør vi ved, at

- gennemføre indsatsene for bæredygtig udvikling i Klimaplan 2015-17
- fremme mulighed for aktivitet og bevægelse i naturen bl.a. ved at give støtte og vejledning til etablering af stier på lokalt initiativ
- arbejde med klimatilpasning og LAR-løsninger, hvor det er muligt ved udstykninger, i planlægning, områdefornyelse og byomdannelse, herunder sikre Mølleåens passage gennem campusområdet og ved udløbet til fjorden samt arbejde med forsinkelse af regnvandet
- klimasikre Aabenraa by mod havvandstandsstigning, bl.a. udføres en risikovurdering af eksisterende sikring, og fysisk arbejder vi med udformning af klimaboulevard som dige
- arbejde med fortætning af Aabenraa by og mindre byer gennem udviklingsplaner
- udarbejde 'grønt regnskab' for CO₂-udledning for kommunens egen drift
- reducere kommunens driftsomkostninger og energiforbrug ved at arbejde med arealhåndtering
- sikre effekten af investeringer i energibesparende tiltag ved fortsat fokus på gevinsterorienteret styring af vand-, el- og varmekonsum i kommunale ejendomme
- optimere klimaskærm og tekniske installationer ved almindelig vedligehold af kommunens bygninger til gavn for både indeklima og energiforbrug

Siden sidst har vi

- vedtaget Klimatilpasningsplan og Risikostyringsplan for oversvømmelser
- arbejdet for at klimasikre Aabenraa by og gennemført et projekt ved Mølleåen, der sikrer åens passage gennem Mølledammen
- vedtaget Klimapolitik 2015 med Klimaplan 2015-17 for CO₂-reduktion og bæredygtig vækst
- arbejdet konkret med vindmølleplanlægning
- givet tilladelse til et af Danmarks største biogasanlæg og et stort solcelleanlæg
- påbegyndt udskiftning af gadelys til LED i hele kommunen
- styrket samarbejdet med kommunens forsyningselskab Arwos
- investeret 17 mio. kr. i kommunale ejendomme til energibesparende foranstaltninger med 0-10 års tilbagebetalingstid
- installeret energistyringssystemer i alle kommunens ejendomme
- fået Gendarmstien certificeret som europæisk kvalitetsvandrevej i samarbejde med Sønderborg Kommune
- etableret overdrev ved Hostrup Sø
- udført vådområdeprojekter med henblik på kvælstoffjernelse ved Sandskær, Grøngrøft og Rønshoved
- arbejdet med forlægning, genslyngning og fjernelse af mindre faunaspærringer i flere vandløb
- i 2015 været tilknyttet Friluftsrådets 'Grønne Spirer' og fået 123 dagplejere certificeret som naturdagplejere markeret med grønt flag

Omfang af kommuneplanrevision 2017

Kommuneplanen er et af midlerne til at omsætte vækststrategiens mål til virkelighed for så vidt angår de emner, der er omfattet af planloven. Byrådet har med vedtagelse af vækststrategien besluttet at revidere rammer for lokalplanlægning og det åbne lands planlægning. I forhold til rammer for lokalplanlægning vil der være særligt fokus på byudvikling til boliger og erhverv. Den øvrige del af kommuneplanen forventes genvedtaget med redaktionelle rettelser.

De statslige krav til kommuneplanrevisionen fremgår af Erhvervs- og Vækstministeriets "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen 2017". Heraf fremgår bl.a. en række forhold, som kommunen skal planlægge for i den kommende kommuneplanrevision.

Planlægning siden sidst

Den seneste planstrategi Sund Vækst 2012 er konkretiseret i Vækstplan 2018, der blev vedtaget af byrådet i juni 2014. Vækstplanen indeholder en række konkrete projekter, som gennemføres frem mod 2018, og som gør Aabenraa Kommune endnu mere attraktiv at flytte til og bo, besøge og drive virksomhed i.

Udviklings- og helhedsplaner

Inden for fysisk planlægning er der, siden Sund Vækst 2012 blev vedtaget i februar 2012, udarbejdet både udviklingsplaner og helhedsplaner for udvalgte områder af kommunen. Byrådet har i april 2014 vedtaget udviklingsplanen for midtbyen – Fremtidens Aabenraa. Den vil i de kommende år blive til virkelighed i konkrete projekter, bl.a. områdefornyelse i midtbyen.

Der er udarbejdet udviklingsplaner for Løjt Kirkeby, Tinglev, Bolderslev samt Rødekro. Arbejdet med udviklingsplaner fortsætter, og de næste i rækken bliver Bov og Bylderup-Bov.

Der er udarbejdet Helhedsplan for Tinglev bymidte i 2012 som baggrund for en omdannelse af torvet.

I oktober 2014 blev Helhedsplan for Padborg Erhvervsområde vedtaget, og planen er ved at blive omsat i konkrete projekter bl.a. for forskønnelse.

I forbindelse med renovering af almene boliger på Høje Kolstrup i Aabenraa er der i 2015 udarbejdet et idekatalog for infrastruktur og grønne områder.

Tekniske planer

Aabenraa Kommune har desuden planlagt for en række områder af mere teknisk karakter. Det gælder bl.a. stiplan for cykelstiforbindelser i kommunen, som er vedtaget i 2013.

På klimaområdet er der vedtaget en klimatilpasningsplan og en risikostyringsplan i forhold til håndtering af vand dvs. nedbør, vandløbsvand, havvand samt grundvand. Der er desuden vedtaget en klimaplan, som er handlingsplan i forhold til CO₂-reduktion og Klimapolitik 2015.

Kommuneplantillæg og lokalplaner

I perioden fra 29. februar 2012 til 31. oktober 2016 har byrådet godkendt 26 kommuneplantillæg til Kommuneplan 2009 og 32 lokalplaner. Planerne kan ses på aabenraa.dk.

Politikker og overordnede strategier

Byrådet har pr. 31. oktober 2016 følgende vedtagne politikker, overordnede strategier og planer, som kan ses på kommunens hjemmeside aabenraa.dk:

Erhverv og beskæftigelse

- Beskæftigelsesplan 2016
- Erhvervsplan 2011-13

Familie, børn og unge

- Sund opvækst 2012-17 (børne-, familie- og ungepolitik)
- Kostpolitik (for børn og unge i dagtilbud, skoler, døgninstitutioner)

Handicap, social og psykiatri

- Frivillighedspolitik 2013-16
- Handicappolitik
- Seksualpolitik for voksne udviklingshæmmede

Klima og bæredygtighed

- Klimapolitik 2015

Kultur og fritid

- Bibliotekspolitik
- Kultur- og Fritidspolitik 2013-16

Landdistrikter og nærdemokrati

- Landdistriktspolitik 2013-16
- Politik for nærdemokrati

Sundhed og forebyggelse

- Sundhedspolitik 2012-20
- Kostpolitik
- Rusmiddelpolitik

Veteraner

- Veteranstrategi

Ældre

- Tilsynspolitik 2015
- Ældre- og værdighedspolitik
- Politik for støtte til forebyggende og aktiverende tilbud til ældre (§ 79 politik)

Økonomi, kommunikation, indkøb og udbud

- Finanspolitik
- Indkøbs- og udbudspolitik
- Kommunikationspolitik
- Økonomisk politik 2012-16/2017-2020

Udgiver:
Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Ansvarshavende redaktør:
Chef for Kultur, Plan & Fritid Bo Riis Duun
Redaktion: Kultur, Plan & Fritid
Kontakt: plan@aabenraa.dk
Anne Sofie Hartelius, tlf. 7376 7066

Fotos:
Arne Matthiesen,
Helga A' Art,
IBC Aabenraa,
Jørgen Weber,
Karin Riggelsen,
Lasse Hydager,
Lene Esthave,
Poul Skott,
Søren Petersen

Design: adformation

Tryk: Dafolo
Oplag: 500

aabenraa.dk/sundvaekst

Aabenraa
Kommune

